

21.4.2026

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Asia

Eduskunnan hallintovaliokunnan lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laeiksi ulkomaalaislain ja rikoslain 17 luvun 7 b §:n muuttamisesta HE 51/2026 vp

Säilöön otetun päästäminen vapaaksi 127 §

Totean, että ehdotettu säännös mahdollistaa säilöönoton enimmäiskestoksi 30 kuukautta kaikkien edellytysten täytyessä.

Kiinnitän huomiota seuraaviin ristiriitoihin hallituksen esityksen ja säännöstekstin välillä.

1. Säännöskohtaisten perustelujen mukaan ”Tästä syystä 4 momentissa säädettäisiin, että jos ulkomaalainen on otettu säilöön oleskeluoikeutta koskevan päätöksen muutoksenhakumenettelyn aikana 117 a §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella, otetaan tämän 2 momentissa tarkoitetun säilöönoton kesto huomioon myös 3 momentissa tarkoitetun enimmäiskeston laskennassa.”

Käsittääkseni ehdotetun 4 momentin oikeusohje em. laskentatavasta on tarkoitettu koskemaan myös tilanteita, joissa ulkomaalainen on ollut säilöön otettuna jo ennen muutoksenhakumenettelyä, toisin kuin perustelujen sanamuoto ”on otettu säilöön” antaa ymmärtää.

2. Ehdotetun 4 momentin sanamuoto on omiaan aiheuttamaan epäselvyyttä sen suhteen, onko 2 momentissa tarkoitetun tai hallinta-asetukseen perustuvan säilöönoton kesto otettava muutoksenhakumenettelyn johdosta huomioon (3 momentin mukaisen säilöönoton keston laskennassa) kokonaisuudessaan vai ainoastaan muutoksenhakumenettelyn ajalta. Perusteluiden (HE s. 78 – 79) perusteella jälkimmäinen tulkinta on oikea, mutta tämä olisi syytä kirjata selkeämmin myös lakiin.

Lisäksi huomautan, että säännöstä sovellettaessa voisi epäselvyyttä aiheuttaa se, mistä ajankohdasta ehdotuksessa tarkoitetun ”muutoksenhakumenettelyn” katsotaan alkavan.

Muita huomioita

Tähän asti säilöönoton yleisen edellytyksen muuttuessa ei kokemukseni mukaan ole tehty uutta päätöstä säilöön ottamisesta, joten hallituksen esityksen maininta tästä tarkoituksesta (HE s. 77) tulee jonkin verran lisäämään käsittelyjen määrää. Maininta tuo kaivattua selkeyttä oikeustilaan.

Lausunnon laatija

Paula Lehmusjärvi
Käräjätuomari
Säilöönotto- ja pakkokeinoasioiden vastuutuumari

Vakuudeksi

Hannu Rantalainen
Laamanni

